

ZPRÁVY

SPOLEČNOSTI FRANTIŠKA BÍLKA

Obsah

Aleš Nevečeřal: K výročí Františka Bílka	2
František Kožíšek: Bílkova pamětní deska J. Čermákovi v Paříži	3
Martin Jindra: Dvě osobnosti propojující sochaře Františka Bílka s Církví československou (husitskou)	7
František Kožíšek: Unikátní digitální fotoarchiv historických fotografií F. Bílka a jeho děl	9
František Kožíšek: Korespondence F. Bílka a K. Dostála-Lutinova	11
Krátké zprávy	12

K výročí Františka Bílka

Každoročně na podzim si připomínáme dvojité výročí Františka Bílka – 6.11.1872 narození, 13.10.1941 – úmrtí. Letos tedy jde o kulaté 70. výročí úmrtí.

Za poslední léta se jistě pro památku Bílkovu udělalo mnoho, díky především GHMP, která renovovala a následně otevřela v loňském roce novou expozici v Bílkově vile v Praze (součástí je i studijní centrum) včetně vydání odborné publikace o Bílkově tvorbě, architektuře vily aj. a též vydání Bílkovy milostné korespondence s jeho budoucí ženou Bertou Nečasovou. Letošní listopadová konference Víra a umění Františka Bílka ve sboru v Praze 8 CČSH je zatím posledním významným počinem k uctění Bílkovy památky. Bohužel, jediné, co stále zatím chybí, je odborná kompletní kritická monografie. Ale i tak můžeme říci s Otokarem Březinou – Za všechno díky!

Bílka můžeme vždy hodnotit z mnoha pohledů. Kunsthistorik jej vidí především jako sochaře a grafika, člena různých uměleckých sdružení (Mánes, Umělecká beseda, SČUG Hollar). Věřící kvitují jeho převážnou námětovou linii – vztah ke křesťanství, k Bohu, k Bibli... Historikové se mohou zmínit též o jeho vztahu k velkým osobnostem naší minulosti (Chelčický, Komenský, Zeyer, Březina...). Členové CČSH zdůrazňují jeho pozdější členství v jejích církvi a jeho četnou výzdobu husitských

modliteben. Sběratelé grafik a bibliofilů si považují každého nového úlovku z antikvariátu...

Naše počtem velmi skromná Společnost Františka Bílka se snaží vždy Bílka vidět a připomínat jej především jako člověka – umělce, který tvořil celým svým životem. Jeho osobní a niterný život nebyl nikdy oddělen od jeho tvorby. Jak myslel, jak cítil, tak tvořil. A zůstal věrný svému přesvědčení a nakonec i své výtvarné formě v plastice i grafice po celý život. Není mnoho takových umělců, kteří zůstávají v srdcích lidí...

Aleš Nevečeřal

Bílkova pamětní deska J. Čermákovi v Paříži

Impuls k tomuto příspěvku jsem dostal před několika lety od paní Ivy Musilové, bývalé redaktorky Zpráv SFB. Když byla na dovolené v Černé Hoře a poznávala tamní realie, musela nutně narazit na osobu malíře Jaroslava Čermáka (pokud neznáte jeho obrazy Černohorek, podívejte se do vyhledávače obrázků na internetu), o kterém se mj. dočetla, že mu byla v roce 1930 odhalena na avenue Wagram v Paříži pamětní deska, jejímž autorem byl František Bílek. A vyzvala mě, abych zjistil nějaké podrobnosti a hlavně, zda ještě existuje. Tímto tedy její přání plním a děkuji za zajímavý podnět.

Český malíř – realista a romantista – Jaroslav Čermák se narodil 1.8.1830 v Praze. Krátce studoval na pražské akademii u Ch. Rubena, ale již v 19 letech se „vydal do světa“. Po krátkém pobytu v Německu (Mnichov, Drážďany, Berlín a Düsseldorf) studoval malířství v Antverpách a v Bruselu. Jako horlivý zastávce myšlenky slovanské vzájemnosti podnikl v první polovině šedesátých let cesty do slovanských zemí, zvláště Černé hory a Dalmácie (v Černé Hoře se dokonce sám zúčastnil osvobozovacích bojů, a to u Cetinje v r. 1862). Ve druhé polovině šedesátých let cestoval po Francii a Itálii, až se v roce 1869 usídlil v Roscoffu v Bretani. Závěr života však prožil v Paříži, kde také 24.4.1878 zemřel. Přestože strávil většinu života v cizině, nejenže neztratil kontakt s Prahou, ale měl hluboké vlastenecké cítění, což ho vedlo k historickým motivům českých dějin, především

z husitského období.

Vedle řady historických kompozic z českých národních dějin a z bojů Černohorců za svobodu, jimiž ve své době získal mezinárodní úspěch, vytvořil známé realistické maríny¹ z Roscoffu a interiéry selských jizeb z Bretaně a Dalmácie. Čermák jako první náš malíř 19. století prorazil provinciálnost českého prostředí, vyrovnal domácí vývoj s pokročilejšími trendy evropského umění a do českého malířství přinesl nové slohové podněty, jasné barvy i realistické cítění.

Méně je o něm známo, že byl nejen výborný malíř, ale také výborný sportovec, hbitý šermíř a jachtař – byl prvním Čechem, který absolvoval jachtařské školení (v sedmdesátých letech v belgickém Oostende). Během svého pobytu v Bretani zvládl náročné plavby v přílivové oblasti ostrovů Jersey a Gernsey. Vzbudil tím úctu ostřílených bretoňských rybářů, a ti mu svěřili riskantní úlohu, aby na své lodi pašoval knihy Victora Huga, které tehdy byly ve Francii zakázány [1].

Ve své době patřil Čermák k největším postavám evropského malířství, ale v Čechách byl plně doceněn až se zpožděním. A to přesto, že mu bylo roku 1873 nabídnuto místo ředitele pražské Akademie. Z osobních důvodů však tehdy odmítl.

V roce 1928 (k 50. výročí jeho úmrtí) uspořádala Umělecká beseda v Praze Jaroslavu Čermákovi velkou retrospektivní výstavu a její Výtvarný odbor se již tehdy zabíral myšlenkou odhalit tomuto malíři v Paříži pamětní desku. K realizaci se přistoupilo na základě podnětu, který vzešel ze slavnostního shromáždění, uspořádaného na paměť padesátého výročí umělcovy smrti v roce 1929 na pařížské Sorbonně, které uspořádala československé kolonie ve Francii a kterého se zúčastnila řada důležitých hostů. Návrh, který tehdy přednesl kulturní referent pařížské kolonie Dr. Siblík, byl shromážděním nadšeně přijat. Bylo rozhodnuto, aby Čermákova památka byla uctěna deskou na jeho bývalém domě v avenue Wagram 128 [2]. Malý a útulný domek, který Čermák sám postavil a kde zemřel, přežil svého majitele skoro o půl století, ale protože se nenašel nikdo, kdo by ho pro účely československého umění koupil, byl v roce 1927 byl zbořen a na jeho místě vystavěl známý pařížský architekt P. Patout nový moderní dům pro Compagnie Financière et Foncière², který svou výškou osmi pater silně kontrastoval s okolními, ponejvíce rodinnými domy (dnes je tomu téměř naopak).

Ve Francii i v Čechách byly založeny přípravné výbory, jejichž členy byly mnohé významné osobnosti – v českém např. pražský primátor K. Baxa, dále prezident České Akademie prof. Zubatý, ministr L. Strimpl

¹ Obor krajinářství, zabývající se malbou moře a námořních výjevů.

² Peněžní a pozemková (nejspíš hypoteční) společnost.

či dr. Zdeněk Wirth, dále představitelé českých uměleckých společností arch. Ot. Novotný, Jos. Šolovský, Václav Rabas, František Kupka, Viktor Dyk, dr. Lad. Pinkas a dr. Ot. Flanderka, předseda československé kolonie v Paříži. Protektorát nad slavnostním odhalením za Československo přijal ministr zahraničí E. Beneš a za Francii ministr školství Marraud [2].

Když výbor získal souhlas s umístěním desky od pana Rigala Ansousa, předsedy společnosti Compagnie Financière et Foncière, i architekta Patouta, obrátil se s žádostí o zhotovení desky na Františka Bílka. Poté, co byl Bílkův návrh³ schválen, zhotovil František Bílek reliéfní desku ze sliveneckého mramoru o velikosti 130 x 125 cm a síle asi 10 cm. Na desce je vedle reliéfu malíře francouzský nápis:

ICI S'ÉLEVAIT
LA MAISON
DU PEINTRE
TCHECOSLOVAQUE
JAROSLAV ČERMÁK
NE A PRAGUE 1830, MORT A PARIS 1878
QUI ORIENTA L'ART DE SON PAYS VERS LA FRANCE

*(čili česky:
ZDE STÁVAL
DŮM
ČESKOSLOVENSKEHO
MALÍŘE
JAROSLAVA ČERMÁKA,
KTERÝ SE NARODIL ROKU 1830 V PRAZE A ZEMŘEL ROKU 1878
V PAŘÍŽI
A KTERÝ ORIENTOVAL UMĚNÍ VE SVÉ ZEMI SMĚREM K FRANCII).*

K slavnostnímu odhalení desky došlo v Paříži o 11. hodině dopolední dne 20. listopadu 1930. Slavnosti, která pro sychravé počasí se konala v přijímacím salonu domu, byli přítomni osobně čestní předsedové čsl. vyslanec v Paříži dr. Osuský, francouzský státní podsekretář pro krásná umění Eugene Lautier, francouzský vyslanec v Praze Charles-Roux, dále předseda municipální rady pařížské de Castellanne, jihoslovanský vyslanec v Paříži Spalajkovič, starosta XVII. pařížského okresu Mildé, poslanec Scapini, zástupci uměleckých

³ V archivu F. Bílka se dochovala fotografie sádrového modelu desky.

korporací, úřednictvo vyslanectví atd. [3].

Slavnost zahájil proslovem předseda pracovního výboru dr. Vratislav Černý z Prahy (zdůraznil, že tato deska je první deskou českému umělci v Paříži), dále hovořili představitel pařížské radnice de Castellanne, za československou vládu vyslanec dr. Osuský a za francouzskou vládu státní podsekretář pro krásná umění, E. Lautier [3]. František Bílek se tehdy osobně nezúčastnil, ale pražští účastníci mu ještě ten den poslali pozdravný telegram⁴.

Na paměť slavnosti tohoto odhalení vydala Umělecká beseda ve francouzštině malou Čermákovu monografii z pera Emanuele Siblíka (La peintre Jaroslav Čermák) a jako bibliofilii ve 300 výtiscích jako neprodejný tisk. Text doprovází čtvero reprodukcí Čermákových děl a fotografie pamětní desky, rodného domu v Praze a zbořeného domu Paříži [4]. Větší monografie vyšla také v češtině [5].

Deska je na domu, ve výšce asi 3 m, stále připevněna (osobně ověřeno naposled v květnu 2011), jsou na ni patrné drobné opravy. V domě dnes sídlí hotel Mercedes (adresa: 128, avenue Wagram; 75017 Paris), najdete ho na rohu ulic Avenue de Wagram a Rue Brémontier; avenue de Wagram vede od Vítězného oblouku směrem na sever. Nejbližší stanice metra je stanice Wagram na lince č. 3.

Poznámka: Na webu Společnosti Františka Bílka (www.spol-fb.cz) jsou k tomuto článku k dispozici další materiály: přepis podrobných dobových reportáží z Národních listů, archivní fotografie sádrového modelu desky, fotografie současného stavu domu a desky a podobizna J. Čermáka.

Literatura:

- [1] Holý R. Od Rösslera-Ořovského po Konkolského. Přednáška na 40. setkání námořních jachtařů v Libštátě, 13.února 2010. Dostupné 28.3.2010 na http://cyk.cz/index.php?clanek=../plavby/lib10_zprava.
- [2] Černý V. Ač zemřel, mluví. Národní listy, 13.listopadu 1930, II.vydání, str. 5.
- [3] Anonym. V Paříži odhalena pamětní deska Jaroslavu Čermákovi. Národní listy, 21.listopadu 1930, II. vydání, str. 2.
- [4] Jrm. Publikace na paměť odhalení desky Jar.Čermáka v Paříži. Národní listy, 26.listopadu 1930, II. vydání, str. 5.
- [5] Černý V., Mokrý F.V., Náprstek V. Život a dílo Jaroslava Čermáka. Výtvarný odbor Umělecké Besedy, Praha 1930.

František Kožíšek

⁴ „Po zdarile slavnosti desky Cermakovi srdecne zdravime.“ Podepsáni: Cerny, Moksy, Vabas. Telegram je uložen v Archivu F.Bílka v GHMP. Pozn.: Druhým podepsaným byl zřejmě F.V.Mokrý a jednalo se o překlep telegrafisty.

Dvě osobnosti propojující sochaře Františka Bílka s Církví československou (husitskou)

V letošním i příštím roce si připomínáme významná výročí sochaře Františka Bílka, jenž část svého života spojil s Církví československou (husitskou) – CČS(H). Přestože jsme doposud neznali přesné datum jeho oficiálního vstupu do této církve, podle nově nalezených archivních pramenů se zdá, že se tak stalo v únoru 1921, kdy v Československu probíhalo první sčítání lidu. Bílek tak prožil v nové církevní rodině dvacet let někdy více a někdy méně požehnaného života – tvůrčí práce. Během tohoto období se zrodilo nejedno přátelství, jenž Bílka přibližovalo k CČS(H) a zároveň pro církev objevovalo hloubku sochařova díla. Nesmazatelně se pak do Bílkova života zapsalo setkání s prvním patriarchou CČS(H) ThDr. Karlem Farským a farářem, redaktorem a básníkem Bohuslavem Václavem Lohniským.

Vůbec první kontakt s tehdy ještě římskokatolickým knězem Karlem Farským navázal František Bílek 28. února 1919, když reagoval na jeho žádost o Husovu sochu. Tehdy ještě neosobní ráz dopisu se po několika setkáních změnil ve vztah vzájemné úcty a porozumění, jak dotvrzuje Bílkův dopis z června 1920. *„Bůh řídí slova má k Vám, milý můj pane, ne jak já bych si přál, ale jak On sám ve své vůli usoudil. Ještě při posledních obřadech Zeleného čtvrtku zahlédl jsem Vás u sv. Mikuláše; od té doby nemohl jsem si vysvětlit Vaše mlčení a vzdálenost. Až jste mi nyní sdělil o Vaší nemoci. A kdybyste se zamlčel a vzdálil, neměl bych Vám za zlé; řekl bych jen: Bůh tak usoudil. Chodívám k sv. Mikuláši pilně, pokud jen mi možno. Přál bych tolik Československé církvi rozkvětu a blahodárného účinku pro zemi naši i svět celý.“* Dopis obsahuje ještě důležitý dovětek: *„Vy víte, že vše, co v církvi se děje, ať bolesti, nemoci či práce, vše i mne se dotýká.“*

Sochař stejně jako budoucí patriarcha CČS(H) toužil po životě prostoupeném slovem Ježíše Krista, po církvi osvícené paprsky věčného světla, kde se jedni ujímají břemen druhých, kde se namísto proschlého stromu zelenají ratolesti. Byl plný hladu a žízně žít ve společenství naplněném novým Duchem, aby zde mohl realizovat svou představu o výtvarné práci jako kázání „o nej- základnějších vztazích člověka“. Proto mu byly velice blízké věty z Farského Postil: *„Nestačí pouze přihlásit se do CČS. (...) Jest nutno růst, budovat v sobě duchovní budovu, chrám Boží, stavět k tomu prvnímu kameni rohovému v základech, ke Kristu, novostavbu vlastní duše z živoucích kamenů vlastního dobrého snažení a svých vlastních skutků, rozhodnutí a počinů. To jsou novozákonní oběti příjemné Bohu, oběti, které člověk*

obětuje sám, jimž je sám knězem,“ pro něž měl – stejně jako pro nově vydávanou Náboženskou revue – z patriarchova popudu vytvořit výtvarný doprovod. Původní myšlenka však nedošla svého naplnění, a tak Bílek pro patriarchu alespoň vytvořil kalich s motivy přesýpacích hodin a vyrytých hvězd s nápisem „*Život lidský trpký kalich času. Otče přenes kalich tento ode mne!*“

Jedno z vůbec nejradostnějších setkání Bílka s Farským se odehrálo v září 1924 při slavnostním otevření českobudějovického sboru, jehož interiér dotvořil Bílek řadou svých realizací včetně stolu Páně, kazatelny a Krucifixu. Sochař naplněn nadějí, že jeho dílo najde v nové církevní rodině široké uplatnění, byl podle svědectví pamětníků slavností a přijetím svých prací dojat až k slzám. Neméně radostné okamžiky po patriarchově boku pak prožíval i o dva roky později, kdy mu CČS(H) společně s Kostnickou jednotou při příležitosti odhalení pomníku J. A. Komenského v Praze uspořádala velkolepou slavnost. Z ní se dokonce dochovala jejich společná fotografie.

Svoji úctu k zakladateli CČS(H) vyjadřoval František Bílek i po jeho smrti. Při příležitosti desátého výročí úmrtí Karla Farského vytvořil na žádost svého syna, jenž byl v letech 1928–1942 duchovním CČS(H), hliněnou plaketu prvního patriarchy, která měla být následně umístěna do všech sborů či farních úřadů církve. Zájem ze strany náboženských obcí o plaketu provedenou v červené a žluté terakotě byl skutečně značný, k čemuž velkou měrou svými články v církevním tisku přispěl i Bohuslav Václav Lohniský. A to už se dostáváme k další osobnosti CČS(H), která se nesmazatelně pojí k osobnosti Františka Bílka. Tento Bílkův obdivovatel a propagátor je autorem desítek článků o sochařově životě a díle – vůbec nejrozsáhlejší sérii vzpomínek na Františka Bílka a jeho rodinu publikoval při příležitosti jeho nedožitých stých narozenin v oficiálním církevním periodiku Českém zápase.

Bohuslav Václav Lohniský se po složení maturity v roce 1923 vydal na učitelskou dráhu. Do služeb CČS(H) vstoupil o dva roky později a působil jako učitel náboženství. Současně v letech 1925–1928 studoval bohosloví na Husově československé evangelické bohoslovecké fakultě, kde se setkal i se sochařovým synem Františkem. Na kněze byl vysvěcen v roce 1928. Posléze až do roku 1946 sloužil jako katecheta a pomocný duchovní v Chrudimi. Po příchodu do Prahy působil jako pomocný duchovní v Holešovicích a profesor na několika gymnáziích. V letech 1950–1955 zastával místo přednosty IV. odboru ústřední rady spojené s činností redaktora Českého zápasu. Odtud byl povolán zpět do duchovní správy. Do roku 1960 sloužil v Praze-Hostivaři, dalších sedmnáct let pak působil jako farář v Praze na Malé Straně. Je auto-

rem několika sbírek básní, meditací a modliteb.

S Bílkovým dílem se Lohniský začal blíže seznamovat na přelomu dvacátých a třicátých let. Vůbec první dochovaný dopis adresovaný Bílkovi pochází z roku 1930, vzájemná korespondence pak probíhala až do roku 1941. V několika desítkách dopisů lze rozpoznávat Bílkův duchovní svět i jeho tvůrčí záměry. Profesor Lohniský však nebyl pouze obdivovatelem Bílkova díla, ale pro sochaře a jeho rodinu se stal i pomocníkem v časech hmotné nouze. Již během nacistické okupace klepal na dveře pražského ateliéru a přivážel z venkova jídlo. Oběma „Bertičkám“ pomáhal i po komunistickém převratu, kdy se jejich postavení s nástupem komunistického režimu rapidně zhoršilo a nakonec byly v šedesátých letech nuceny darovat pražskou vilu městu. Právě v tomto období inicioval farář Lohniský reprodukování betlému podle Bílkova návrhu, který následně rozšiřoval v prostředí ČČS(H) a utržené prostředky pak předával sochařově choti a dceři.

Zvěstovat skrze Bílkovo dílo křesťanské poselství, to byl úkol, který si Bohuslav Václav Lohniský vytyčil. Bylo tak přirozené, že zprostředkoval umístování Bílkových plastik a duchovních výtvarných prací ve sborech ČČS(H), pořádal pravidelné každoroční zájezdy do Chýnova, konal vzpomínkové bohoslužby. Jak to sám vyjádřil v jednom ze zmiňovaných dopisů: „*Prosím Boha, aby už záhy byla zjevena všem Pravda, kterou Vy ve své tichosti života, církvi a národu věrně střežíte.*“

Martin Jindra

Unikátní digitální fotoarchiv historických fotografií F. Bílka a jeho děl

Rád bych zde upozornil na unikátní fotoarchiv historických fotografií Františka Bílka a jeho děl, který můžete nalézt na internetové adrese <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/dir/bilek.html>. Ke dni 6.3.2011 zde bylo k dispozici 247 fotografií. Jsou z archivu fotoateliéru Šechtl a Voseček.

Když mladý František Bílek začal v 90. letech se svým dílem pronikat na veřejnost, nejdříve především skrze spolupráci s časopisem Nový život, vznikla mu potřeba pořizovat fotografie svých děl, které by mohly být reprodukovány v tisku.

Protože tehdy ještě působil v Chýnově, obrátil se na nejbližší, ale v té době již dobře zavedený ateliér Šechtl a Voseček v Táboře. Protože byl s jeho prací spokojen, trvala jejich spolupráce v podstatě až do Bílkovy smrti. Zmínky o počátcích spolupráce nacházíme v Bílkově korespondenci s Karlem Dostálem – Lutinovem (např. Bílkův dopis ze dne 28.6.1897 ad.)⁵.

Historie ateliéru Šechtl a Voseček sahá do roku 1863, kdy Ignác Schächtl (1840 – 1911) zanechal kariéry písaře v Praze a odešel do Kladna vyučit se fotografickému řemeslu. Roku 1865 si opověděl živnost. Po vyučení se krátce usadil v Plzni, od roku 1869 se však živil jako kočovný fotograf. Působil například v Bukurešti, Nepomuku a Prachaticích. Ve svých 36 letech se Šechtl konečně usadil v Táboře, kde roku 1876 otevřel fotografický ateliér v domě 333 na Mariánském Náměstí (dnes Náměstí Mikuláše z Husi). Podle rodinné legendy v roce 1877, v den narození svého syna Josefa, potkal Ignác Šechtl v hospodě obchodního cestujícího Jana Vosečka (1851 – 1936), který se stal jeho pomocníkem a později i společníkem firmy.

Velmi podstatná pro vzestup podniku byla spolupráce s prvním tábořským fotografem Alexanderem Seikem (1824 – 1905) oficiálně oznámena roku 1878. Ignác Šechtl získal klientelu i finance na zakoupení moderního vybavení. Po rozpadu „spojených fotografických dílen“ roku 1888 se Jan Voseček stává společníkem firmy a firma je přejmenována na „Schächtl a Voseček“, později „Šechtl a Voseček“. Josef Jindřich Šechtl (1877–1954) pokračoval v tradici svého otce. Vyučil se fotografii u Františka Krátkého v Kolíně. Roku 1907 zahájil výstavbu moderního fotografického ateliéru na hlavní tábořské třídě (tam, kde dnes stojí hotel Palcát). Josef Šechtl byl vyhlášený kvalitními portréty. Fotografoval například prezidenty Masaryka a Beneše, spisovatele Josefa Holečka, hudebníky Bohuslava Foerster a Oskara Nedbala, sochaře Františka Bílka, Jana Duška a jejich dílo. Unikátní jsou i rozsáhlé fotoreportáže. Díky své pověsti a preciznosti přivedl rodinný podnik k velkému rozkvětu.

Josef Šechtl (1925–1992) a jeho žena Marie Šechtlová (1928–2008) vedli ateliér až do jeho združstevnění v roce 1953, ale i poté se věnovali fotografii. Vstoupili spolu na dráhu uměleckých fotografů realizujících se především v barevné fotografii, kterou prosazovali od 50. let. Vydali desítky publikací (Tábor, Jižní Čechy, Jihočeská klenotnice, Hradec Králové, Loutky atd.), realizovali velkoplošné fotografie do interiérů a desítky výstav.

Z let 1864 až 1950 se dochovalo přibližně 10 000 skleněných nega-

⁵ Korespondence Katolické moderny. Dopisy Františka Bílka a Karla Dostála – Lutinova z let 1896-1923. Gloria Rosice, Olomouc 2007.

tivů a množství kinofilmů i fotografií. Potomci rodiny Šechtlů pracují v současné době na jejich profesionální digitalizaci a průběžně je zveřejňují na internetu. Díky tomuto unikátnímu archivu vzniklo v Táboře i malé soukromé muzeum fotografie Šechtl a Voseček, které prezentuje výsledky projektu digitalizace archivu v tematických výstavách. Během turistické sezony jsou v muzeu vystaveny především historické fotografie Tábora a okolí z ateliéru Šechtl a Voseček, mimo sezonu pak výstavy i jiných autorů. Muzeum nabízí zhotovení kvalitních tisků z fotografií na objednávku nebo jejich zpřístupnění k publikaci.

František Kožíšek

Korespondence F. Bílka a K. Dostála-Lutinova

V posledních letech byla bibliografie F. Bílka obohacena o několik cenných titulů, z nichž však některé zůstaly neprávem stranou pozornosti. Takovým titulem je i „**Korespondence katolické moderny. Dopisy Františka Bílka a Karla Dostála-Lutinova z let 1896–1923**“, kterou pro Katedru historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vydalo v roce 2007 nakladatelství Gloria Rosice. Brožovaná kniha formátu A5 editorů Štěpána Kohouta, Pavla Marka a Oldřicha Svozila má 256 stran a obsahuje celkem 180 dopisů z uvedeného období, přičemž se převážně jedná o Bílkovy dopisy (171 kusů) K. Dostálovi – katolickému knězi, organizátoru Katolické moderny, spisovateli a publicistovi (1871-1923).

Kniha, která vyšla jako výstup z grantového úkolu, je vybavena úvodem, ediční poznámkou, krátkými životopisy F. Bílka a K. Dostála a především podrobnými poznámkami k dopisům, které velmi pomáhají k orientaci v dobovém kontextu.

Korespondence je velmi cenná jak pro pochopení formování Bílka jako umělce a jeho prvního pronikání na veřejnost (za což nesporně vděčí mladé kněžské generaci tzv. Katolické moderny, soustředěné kolem revue *Nový život*, kterou Dostál redigoval), tak i pro pochopení Bílka jako duchovní a náboženské osobnosti (a reflexe, jak tuto Bílkovu stránku vnímalo okolí). V neposlední řadě nám též přibližuje Bílkův denní život a jeho existenční starosti na přelomu století.

„Karlíčku můj, mé oko, zaslepené slzou lásky k Tobě a k lidu mému,

vidí dál, než tušíš, nebraň oku mé duše, která zřejmě vidí, sv. Trojice jest, nebraň uchu mé duše, která slyší zřejmě, co On mluví ke mně, a věř jen to mi aspoň, že v to, co vidím a slyším od Boha, v to že „nevěřiti“ nelze. Je duše naše celá, je sedmi smyslů, a u lidí nejsvětějších jsem postřehl jen „drochu slabého zraku a sluchu a i maličko ještě jeden nebo dva smysle duše“. Což mohu za to já, že to vidím? Ty nevíš, co to pro budu trpět, co vidím a cítím i smysly své duše, ale ani tehdy ještě nezničí to ve mně, až mne pobijí, co já musím vidět... Práce mé – to modlitby neumělé jsou, čisté však a lkající.“
(z dopisu F. Bílka K. Dostálovi, 6.10.1897)

František Kožíšek

Krátké zprávy

- Text známého religionisty Ivana O. Štampacha **František Bílek na duchovních křížovatkách své doby**, který byl původně přednesen 13. listopadu 2004 v Prácheňském muzeu v Písku na veřejném pořadu Společnosti Františka Bílka pod názvem Poselství sochaře Františka Bílka, je dostupný na blogu: http://ivan-stampach.blogger.cz/_/Frantisek-Bilek-na-duchovnich-krizovatkach-sve-doby
- Nakladatelství Arbor Vitae a Galerie hlavního města Prahy vydaly publikaci **František Bílek a jeho pražský atelier**. Další publikace vyšla zásluhou akademického malíře a grafika Jana Kudláčka, důvěrného přítele Bílkovy rodiny a nese název **Milostné listy sochaře Františka Bílka slečně Bertě Nečasové 1901/1902**. Obě knihy je možno zakoupit také ve vile F. B. v Praze.

ZPRÁVY	Pro své členy jedenkrát za rok v nákladu 200 ks vydává Společnost Františka Bílka www.spol-fb.cz
	Kontaktní adresa: Aleš Nevečeřal, Přemyslovská 23, 130 00 Praha 3 tel: 222 713 150
	Adresa redakce: Michal Kellner, Nad Buďánkami II. 12, 150 00 Praha 5 tel: 733 724 020, e-mail: michalkellner@email.cz